

РЕШЕНИЕ

№ 217

гр. ХАСКОВО, 27.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ХАСКОВО, III-ТИ СЪСТАВ, в публично заседание на пети юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ТОШКА ИВ. ТОТЕВА

Членове: АННА ВЛ. ПЕТКОВА
ЙОНКО Г. ГЕОРГИЕВ

при участието на секретаря Д. Г. П.
като разглежда докладваното от ТОШКА ИВ. ТОТЕВА Въззивно гражданско дело № 20235600500341 по описа за 2023 година

Производството е въззивно – по реда на чл.258 – чл.273 от ГПК.

ВЪЗЗИВНИКЪТ – П. И. П. е останал недоволен от решение № 77 от 01.03.2023 год., постановено по гр.д. № 927 / 2022 год. по описа на Районен съд – Димитровград, поради което го обжалва с искане решението да бъде отменено и вместо него въззивният съд постанови друго, с което отхвърли предявените искове.

ВЪЗЗИВАЕМИЯТ – „УНИКРЕДИТ БУЛБАНК“ АД –гр.София – оспорва въззивната жалба.

Съдът, след преценка на събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството по делото пред първоинстанционния съд е образувано по искова молба, подадена от „УниКредит Булбанк“ АД –гр.София против П. И. П., с искане да се признае за установено по отношение на ответника съществуването на следните вземания, а именно - в размер на 830 лева – главница и в размер на 504 лева – договорна лихва за периода от 21.07.2020 год. до 27.05.2022 год.

Безспорно по делото е, че на 27.05.2022 год. в Районен съд – Димитровград е постъпило заявление с искане за издаване на

заповед за изпълнение по чл.417 от ГПК, подадено от „УниКредит Булбанк“ АД – гр.София против П. И. П., въз основа на което е образувано ч.гр.д. № 660 / 2022 год. по описа на съда и издадена Заповед № 313 от 01.06.2022 год. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК, с която е разпоредено длъжникът П. И. П. да заплати на кредитора – „УниКредит Булбанк“ АД – гр.София сумите в размер на 830 лева – главница и 504 лева – договорна лихва за периода от 21.07.2020 год. до 27.05.2022 год., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 27.05.2022 год. до окончателното ѝ изплащане, дължими по договор за кредитна карта на физическо лице № **** от **** год., анекс от 26.03.2014 год. и анекс от 16.06.2020 год., както и 26.68 лева – съдебни разноски и 132 лева – адвокатски хонорар.

На 10.06.2022 год. е постъпило възражение по чл.414 от ГПК, подадено от длъжника срещу издадената заповед за изпълнение, с искане и за присъждане на разноски в размер на 200 лева – възнаграждение за адвокат.

С разпореждане № 481 от 13.06.2022 год. заповедният съд е указал на заявителя, че в едномесечен срок, считано от връчването му, сторено на 29.06.2022 год., може да предяви иск за установяване на вземането, присъдено със заповедта за изпълнение.

Искът е предявен на 26.07.2022 год. – в указания на заявителя едномесечен срок.

Изложените по - горе фактически обстоятелства обуславят извода за допустимост на установителния иск – предявен в законоустановения срок и за установяване съществуването на вземания, присъдени в полза на ищеца – заявител със заповедта за изпълнение, срещу която е постъпило възражение от длъжника по чл.414 от ГПК.

В настоящото производство, което е установително по своя характер, кредиторът е този, който следва да установи съществуването на вземането си и неговия размер.

Вземането на заявителя, основано на договор за кредитна карта на физически лица № CCIR – 457 – 00012 – 2014 от 14.02.2014 год. е установено по основание, съдържащо се в нормите на чл.9 от Закона за потребителския кредит /ЗПК/ и чл.430 от ТЗ, съгласно които потребителят - заемател се задължава да върне отпуснатата му от кредитора парична сума след изтичане на срока.

Безспорно по делото е установено, че на 14.02.2014 год. между страните е сключен договор за кредитна карта, по силата на който ищецът е предоставил и дал право на ответника – оправомощен държател на основната карта, да усвоява в рамките на периода за клиентски плащания, кредитен лимит до размер на 1 500 лева, при договорен месечен лихвен процент в размер на 1.33 %, със срок на ползване на разрешения кредитен лимит – до 29.02.2016 год. Срокът на действие на договора е определен до 28.02.2018 год.

На 26.03.2014 год., страните по делото са

склучили анекс към договора, с който е намален месечния лихвен процент на 1.23 %.

На 16.06.2020 год., страните по делото са склучили и анекс към договора, с който е заменено напълно и изцяло съдържанието на договор за кредитна карта на физически лица № **** от 14.02.2014 год. и анексите към него, като е обективизирано съгласието на страните за прекратят действието на приетите към договора клаузи и вместо тях да приемат приложението на Общите условия, при които Банката предоставя потребителски кредит на физически лица. В т.2.4 от анекса е посочено, че неиздължената, просрочена и изискуема част от главницата по основния договор към датата на сключване на анекса е в размер на 830.16 лева.

При разглеждане на делото пред първоинстанционния съд е назначена счетоводна експертиза, от представеното по която заключение се установява, че кредитният лимит от 1 500 лева по договора за кредитна карта от 14.02.2014 год. е ползван по банкова сметка в периода от 07.07.2014 год. до 01.08.2019 год., в общ размер за периода на ползване – 4274.30 лева /тегне и погасяване/. Към 21.03.2021 год. размерът на дължимата, непогасена главница е определен от експерта на 830 лева.

При така установената по делото фактическа обстановка, съдът приема, че ответникът по иска – физическо лице е потребител, който се ползва с пълната защита на този му статут, предвид § 13, т.1 от ДРЗЗП. Заемът е предоставен на ответника в качеството му на физическо лице за потребителски цели, а не за осъществяване на професионална или търговска дейност. Статутът на потребител на сочения в заявлението длъжник е основание за активиране на служебна проверка от страна на съда относно наличие на неравноправни клаузи в договор, сключен с потребител. Като безспорно в тази насока съдът приема, че в сключения между страните договор не е посочен Годишния процент на разходите /ГПР/, явяващо се основание за обявяване нищожността на сделката, съгласно чл.22, вр. чл.11, ал.1, т.10 от Закона за потребителския кредит, въвеждащ като изискване за действителност на договора, в съдържанието на същия да е посочен и ГПР. В т.3.4 от договора е посочено, че ГПР се „определя от и в рамките на изискуемите такси, комисионни и лихвения процент на Банката, посочени по-горе и конкретизирани по размер в приложимите към периода на начисляването и изискуемостта им Тарифа и Лихвен бюлетин...“, а посоченият в т.3.1 – „Лихвен процент върху усвоената сума“ визира, че „Месечен лихвен процент за всеки отделен месец, през срока на действие на договора е в размер на 1.33 %“. Така формулирания в договора ГПР обосновава извод за неговата определяемост, което обаче не е достатъчно да изпълни изискването за необходимо, предвид цитираните по-горе норми, съдържание на договора за потребителски кредит, чрез посочване на определен като конкретна величина, ГПР.

Изводът за нищожност на договора се обосновава и с неспазване на изискването, предвидено в чл.11, ал.2 от ЗПК,

съгласно който Общите условия /ОУ/ са неразделна част от договора за потребителски кредит и всяка страница се подписва от страните по договора, предвидено изрично като основание за недействителност на сделката, съгласно чл.22 от ЗПК. Безспорно по делото е, че от страна на ищеца не са представени ОУ към договора от 14.02.2014 год., с което не е изпълнено условието за неговата действителност. Представянето на ОУ към анекса от 16.06.2020 год. не санира липсата на ОУ към основния договор от 14.02.2014 год., поради неприложимостта им към последния, доколкото същите са в сила, считано от 05.03.2020 год.

С оглед на изложеното и на основание чл.23 от ЗПК – когато договорът за потребителски кредит е обявен за недействителен, потребителят връща само чистата стойност на кредита, но не дължи лихва или други разходи по кредита. Ценейки заключението на вещото лице по допуснатата при разглеждане на делото пред първоинстанционния съд счетоводна експертиза, от което се установява, че размерът на непогасената главница е в размер на 830 лева, искът следва да бъде уважен в посочения размер, съответстващ и на предявения такъв. В подкрепа на изложения по-горе довод за основателност на иска за установяване съществуването на главница от 830 лева, съдът цени и анекс № 1 от 16.06.2020 год., като извън съдебно признание на иска, обективизирано в т.2.4 от същия. В тази връзка съдът намира за необосновани изложените от въззивника доводи за това, че при определяне размера на главницата не са били отчетени извършените от него плащания за погасяване на кредита, в подкрепа на което са представените и приети като писмени доказателства вносни бележки, доколкото същите установяват плащания по договора, но за период, предшестваш сключването на анекса от 16.06.2020 год., съдържащ признание на длъжника, че дължи на кредитора непогасена главница в размер на 830 лева, в подкрепа на което обстоятелство и заключението на вещото лице по допуснатата счетоводна експертиза, определил размера на главницата на 830 лева, дължима към 21.03.2021 год. Заключението не е оспорено от страните, поради което същото следва да бъде ценено като обективно дадено.

В подкрепа на изложените по-горе доводи за основателност на иска за присъждане на главница по обявен за недействителен договор за потребителски кредит, следва да се посочи и това, че целта на закрилата, която ЗПК дава на потребителя, не е отричането с обратна сила на договарянето в цялост, а само изключване обвързаността на потребителя с породени от такова договаряне задължения, накърняващи баланса на интересите на насрещните страни, поради което законодателят урежда специални последици за потребителя като ограничава задълженията по тази сделка до връщане на чистата стойност на кредита, а всички други задължения отпадат след обявяване на недействителността. В резултат на обявената недействителност на договора за кредит с потребителя, отпада възмездността на този договор, а се съхранява сделка със съдържание на безвъзмезден заем между равнопоставени участници в гражданския оборот. Прогласяването на недействителността по чл.22 от ЗПК, за разлика от типичния случай не изключва с обратна сила договорното основание.

Остатъчното задължение на потребителя е именно за връщане на главницата по получения кредит, а не за реституция на дадена сума по повод вече несъществуващ реален договор, в хипотеза на чл.34 от ЗЗД.

Като неоснователно съдът намира заявеното от ответника възражение за погасяване на вземането за главница по давност, по следните съображения: Съгласно нормата на чл.114 от ЗЗД давността започва да тече от деня, в който вземането е станало изискуемо. Съгласно трайната и непротиворечива съдебна практика, давностния срок за дължимата главница по договора за банков кредит е пет годишен на основание чл.110 от ЗЗД, предвид това, че уговорката между страните за връщане на предоставена като кредит сума на погасителни вноски не превръща този договор в такъв за периодични платежи, а представлява уговорка за изпълнение на задължението на части, съгласно чл.66 от ЗЗД. Безспорно е, че договорът за кредитна карта е сключен на 14.02.2024 год. и за срок на действие до 28.02.2018 год., считано от който момент вземането за главница става изискуемо. Заявлението за издаване на заповед за изпълнение е подадено на 27.05.2022 год., т.е. преди изтичане на пет годишния давностен срок.

Като неоснователни съдът намира изложените в жалбата доводи за неправилност на обжалваното решение, обосновани с твърдения за това, че изявлението на кредитора за обявяване на кредита за предсрочно изискуем, не му е било надлежно съобщено, отчитайки обстоятелството, че сключеният между страните договор за кредитна карта е прекратен с изтичане на срока. От друга страна, дори и условно да приемем, че предсрочната изискуемост на кредита не е надлежно обявена на длъжника, то и в този случай са налице основания за ангажиране на отговорността му за главница, с настъпил падеж на вземането към датата на приключване на устните състезания, в размер на 830 лева, установен от сключението на вещото лице по допуснатата счетоводна експертиза.

Изложените в жалбата доводи за нищожност на анекса от 16.06.2020 год. не обосновават извод в противна насока, предвид това, че размерът на дължимата от ответника главница е определен въз основа на неточното му изпълнение по основния договор за кредитна карта от 14.02.2014 год.

Предвид изложените по-горе съображения съдът счита, че обжалваното решение в частта, с която е уважен иска за установяване съществуването на вземане за главница в размер на 830 лева, следва да бъде потвърдено.

Решението в останалата обжалвана част, с която е уважен установителния иск за съществуване на вземане в размер на 367.69 лева – договорна лихва, дължима за периода от 21.07.2020 год. до 27.05.2022 год., следва да бъде отменено и вместо него постановено друго, с което искът бъде отхвърлен, предвид изложените по-горе съображения, свеждащи се до нищожност на договора за кредитна карта, обуславящ извод за нищожност и на анекса от 16.06.2020 год., като такъв, сключен въз основа на нищожен договор, при което и на основание чл.23 от ЗПК, потребителят не дължи

лихва или други разходи по кредита.

С оглед крайния изход на спора в полза на въззивника, с процесуалното качество на ответник по иска при разглеждане на делото пред първоинстанционния съд, следва да бъдат присъдени разноси в размер на 188.91 лева, определени съразмерно на отхвърлената част от исковете от общия размер на направените от него разноси – 500 лева, включващи 200 лева – разноси в заповедното производство за адвокатско възнаграждение и 300 лева – разноси в първоинстанционното производство за адвокатско възнаграждение, по отношение на които суми в приложените по делото договори за правна защита и съдействие е отбелязано, че са платени в брой, поради което съдът приема същите в посочените размери за реално извършени. За разликата до договорените размери на адвокатските възнаграждения, за които е предвидено да бъдат платени по банков път, по делото не са представени доказателства, установяващи плащането им, поради което съдът приема същите за недоказани, а от тук и за неподлежащи на възстановяване. В полза на въззиваемия, с процесуалното качество на ищец при разглеждане на делото пред първоинстанционния съд следва да бъдат присъдени разноси в размер на 649.18 лева, определени съразмерно на уважената част от иска, от общо направените в размер на 1 043.38 лева, от които 388.06 лева – възнаграждение за адвокат за осъществено процесуално представителство при разглеждане на делото пред първоинстанционния съд; 96.64 лева – държавна такса за образуване на делото пред първоинстанционния съд; 400 лева – възнаграждение за вещо лице; 26.68 лева – държавна такса и 132 лева – адвокатско възнаграждение - разноси, направени в заповедното производство. В полза за въззивника следва да бъдат присъдени и разноси в размер на 292.80 лева, направени при разглеждане на делото пред въззивния съд, определени по съразмерност на отхвърлената част от иска от общо направените в размер на 775 лева, включващи 700 лева – адвокатско възнаграждение и 75 лева – държавна такса за въззивно обжалване.

Мотивиран така, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 77 от 01.03.2023 год., постановено по гр.д. № 927 / 2022 год. по описа на Районен съд – Димитровград **в частта**, с която е уважен предявения от „УНИКРЕДИТ БУЛБАНК“ АД – гр.София против П. И. П., установителен ИСК за съществуване на вземане в размер на 367.69 лева – договорна лихва за периода от 21.07.2020 год. до 27.05.2022 год., по договор за кредитна карта № *** от 14.02.2014 год., за периода от 21.07.2020 год. до 27.05.2022 год., и **изцяло в частта** на разноските, с която П. И. П. е осъден да заплати на „УниКредит Булбанк“ АД – гр.София сума от 864.92 лева, вместо което **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявения от „УНИКРЕДИТ

БУЛБАНК“ АД, ЕИК 831919536, със седалище и адрес на управление – гр.София, район Възраждане, пл.“Света Неделя“ № 7 против П. И. П., ЕГН ***** от ****, установителен ИСК за съществуване на вземане в размер на 367.69 лева – договорна лихва за периода от 21.07.2020 год. до 27.05.2022 год., по договор за кредитна карта № **** от 14.02.2014 год., присъдена със Заповед № 313 от 01.06.2022 год. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК, издадена по ч.гр.д. № 660 / 2022 год. по описа на Районен съд – Димитровград.

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 77 от 01.03.2023 год., постановено по гр.д. № 927 / 2022 год. по описа на Районен съд – Димитровград **в частта**, с която е уважен предявения от „УНИКРЕДИТ БУЛБАНК“ АД – гр.София против П. И. П., установителен ИСК за съществуване на вземане в размер на 830 лева – главница по договор за кредитна карта № ***** от 14.02.2014 год., ведно със законната лихва, считано от 27.05.2022 год. до окончателното ѝ изплащане, присъдена със Заповед № 313 от 01.06.2022 год. за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл.417 от ГПК, издадена по ч.гр.д. № 660 / 2022 год. по описа на Районен съд – Димитровград.

ОСЪЖДА П. И. П., ЕГН ***** от **** да заплати на „УНИКРЕДИТ БУЛБАНК“ АД, ЕИК 831919536, със седалище и адрес на управление – гр.София, район Възраждане, пл.“Света Неделя“ № 7, сумата в размер на 649.18 лева – разноски, направени при разглеждане на делото пред първоинстанционния съд и в заповедното производство, съразмерно на уважената част от иска.

ОСЪЖДА „УНИКРЕДИТ БУЛБАНК“ АД, ЕИК 831919536, със седалище и адрес на управление – гр.София, район Възраждане, пл.“Света Неделя“ № 7 да заплати на П. И. П., ЕГН ***** от ****, сумата в размер на 188.91 лева – разноски, направени при разглеждане на делото пред първоинстанционния съд и в заповедното производство, съразмерно на отхвърлената част от иска, както и сумата в размер на 292.80 лева – разноски, направени при разглеждане на делото пред въззивния съд, съразмерно на отхвърлената част от иска.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____